



Cijfers uit de registratie van verloskundigen

peiling 2008

Nederlands instituut voor
onderzoek van de gezondheidszorg

**Cijfers uit de registratie van beroepen in de
gezondheidszorg**

**CIJFERS UIT DE REGISTRATIE VAN
VERLOSKUNDIGEN**

Peiling 2008

L. Hingstman
R.J. Kenens

Januari 2009

NIVEL
Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT
Telefoon: 030 - 27 29 700
Internet: www.nivel.nl
E-mail: nivel@nivel.nl

Het NIVEL verzamelt en verspreidt kennis en informatie over structuur en functioneren van de gezondheidszorg.

Tot de activiteiten van het NIVEL behoren het verrichten van wetenschappelijk onderzoek, registratie- en documentatieactiviteiten alsmede het beheren van een (algemeen toegankelijke) bibliotheek.

Deze brochure staat ook op onze internetpagina:
<http://www.nivel.nl/beroepeninzorg>.

INHOUD**pag.**

1. INLEIDING	5
2. PRAKTISERENDE VERLOSKUNDIGEN	8
- Aantal en groei	8
- Vestiging en vertrek in de eerstelijnsverloskunde	10
- Praktijkvorm nieuw gevestigde verloskundigen	12
- Vertrekredenen	13
- Leeftijd	14
- Praktijkvorm eerstelijnsverloskundigen	14
- Fulltime/parttime	16
- Spreekuren en beschikbaarheidsdiensten	16
- Opleidingsplaats	18
- Aantal praktijken	18
- Lidmaatschap KNOV	20
- Vervolgopleidingen	20
- Spreiding en dichtheid	22
3. AFGESTUDEERDE VERLOSKUNDIGEN	29
- Aantal	29
- Werkzaamheden	30
- Zoekgedrag afgestudeerde verloskundigen	34
4. SAMENVATTING	38
5. BEGRIPPEN	40

1. INLEIDING

Het NIVEL beschikt over een aantal registraties van beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg (huisartsen, verloskundigen, fysiotherapeuten en oefentherapeuten). Het registratieproject van verloskundigen is in 1983 van start gegaan met de ondertekening van een samenwerkingsovereenkomst tussen de toenmalige Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (NOV) en het NIVEL.

Het doel van het registratieproject is informatie te verzamelen over het aantal personen dat in de verloskunde werkzaam is. In het project is een tweetal registraties opgenomen, te weten:

1. de registratie van praktiserende verloskundigen en
2. de registratie van afgestudeerde verloskundigen.

Registratie van praktiserende verloskundigen

Op basis van gegevens uit dit registratiesysteem kunnen onder andere de volgende vragen beantwoord worden:

- hoeveel verloskundigen zijn er in Nederland werkzaam?
- wat is de leeftijdsopbouw van alle praktiserende verloskundigen?
- hoeveel verloskundigen hebben zich gevestigd en hoeveel hebben de praktijk neergelegd?
- op welke wijze vestigt men zich?
- wat is de praktijkvorm waarin verloskundigen werkzaam zijn?
- welk deel van de verloskundigen is klinisch werkzaam?
- hoe is de spreiding en dichtheid van de beroepsgroep over Nederland?

Belangrijke gegevensbronnen waaruit het registratieproject verloskundigen zijn informatie krijgt zijn de Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV) en de opleidingen: Verloskunde Academie Amsterdam (VAA), Verloskunde Academie Groningen (VAG) "Catharina Schrader", Academie Verloskunde Maastricht (AVM) en Verloskunde Academie Rotterdam (VAR). Daarnaast worden jaarlijks door het NIVEL, via schriftelijke en telefonische enquêtes, gegevens verzameld bij de verlos-

kundige zelf. De respons op deze enquête schommelt jaarlijks rond de 98%. Op basis hiervan is het NIVEL in staat om statistische overzichten te publiceren vanaf 1 januari 1970.

Gezien de opzet van het registratiesysteem van werkzame verloskundigen kunnen in het licht van achteraf uitgevoerde correcties en toevoegingen, reeds gepubliceerde cijfers bijgesteld worden. De gegevensbestanden worden dus niet 'bevroren'.

Registratie van afgestudeerde verloskundigen

Sinds 1 januari 1986 beschikt het NIVEL over een registratie van afgestudeerde verloskundigen. Onder deze groep verloskundigen wordt verstaan diegenen die sinds 1986 de opleiding tot verloskundige hebben voltooid en nog niet werkzaam zijn als verloskundige (en daartoe de plannen niet hebben opgegeven) óf alleen als waarneemster gewerkt hebben.

De gegevens worden verkregen via een enquête die jaarlijks op de peildatum (1 januari) onder alle verloskundigen wordt gehouden die de opleiding in het daaraan voorafgaande jaar hebben voltooid of in een vorige peiling te kennen hebben gegeven dat zij (nog) geen vaste werkring hebben gevonden en nog op zoek zijn naar een praktijk. De respons op deze enquête schommelt jaarlijks rond de 90%.

Met deze gegevens kunnen onder andere de volgende vragen beantwoord worden:

- hoeveel verloskundigen hebben jaarlijks de opleiding voltooid?
- hoeveel van hen zijn werkzaam als verloskundige en in welke functie?
- hoeveel verloskundigen zijn op zoek naar een eigen praktijk en hoeveel naar een vast loondienstverband?
- welke voorkeuren hebben praktijkzoekende verloskundigen met betrekking tot de praktijkvorm en de vestigingsplaats?

Opmerkingen:

Gezien de ontwikkelingen binnen de beroepsgroep zijn in deze brochure expliciet cijfers opgenomen over verloskundigen die in loondienst van een gezondheidscentrum, Stichting Thuisbevalling Nederland of een vergelijkbare instelling/stichting werken. In de brochures van vóór de peiling 2003 werden zij tezamen met de verloskundigen in een eigen praktijk of maatschap als “zelfstandig gevestigde verloskundigen” aangeduid. In deze brochure is dat alleen het geval indien er een historische vergelijking wordt gemaakt, bijvoorbeeld bij de verdeling van het aantal verloskundigen naar praktijkvorm (pag. 15).

Met ingang van de peiling van 1 januari 2005 is de definitie van de praktijkvorm veranderd; werd de praktijkvorm voorheen bepaald door het aantal zelfstandig gevestigde verloskundigen in een praktijk¹, in de nieuwe definitie wordt uitgegaan van zowel zelfstandig gevestigde verloskundigen als van verloskundigen die in loondienst zijn van een zelfstandig gevestigde verloskundige (zie ook het onderdeel “Begrippen”).

¹) Zelfstandig gevestigd óf in loondienst van een gezondheidscentrum, Stichting Thuisbevalling Nederland (STBN) of vergelijkbare instelling/stichting.

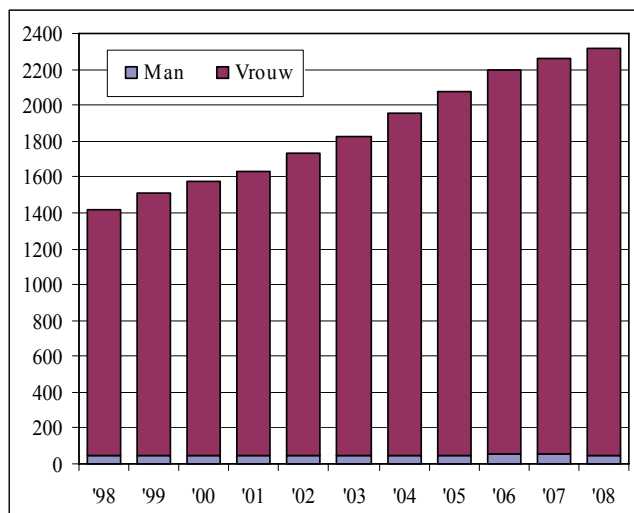
2. PRAKTISERENDE VERLOSKUNDIGEN

Aantal en groei

Op 1 januari 2008 zijn er in Nederland 2.315 praktiserende verloskundigen. Onder hen bevinden zich 50 mannen (2%). Vergeleken met de vorige peiling (2007) is het aantal praktiserende verloskundigen met 22 toegenomen, hetgeen overeenkomt met een groei van 1%.

In figuur 1 is het aantal praktiserende verloskundigen naar geslacht in de periode 1998-2008 in beeld gebracht. In die periode is het totaal aantal verloskundigen met 899 toegenomen. Dit komt neer op een groei van 64%.

Figuur 1: Aantal praktiserende verloskundigen naar geslacht, op 1 januari (1998-2008)



Wat de functie van praktiserende verloskundigen betreft, blijkt dat op 1 januari 2008 het grootste deel (58%) in een eigen praktijk of maatschap werkzaam is (tabel 1). Ruim 34% van de verloskundigen werkt in loondienst; zij werken ofwel in een ziekenhuis (24%) ofwel in loondienst van een zelfstandig gevestigde verloskundige (8%). Een klein deel

(3%) werkt in loondienst van een gezondheidscentrum, Stichting Thuisbevalling Nederland (STBN) of vergelijkbare instelling/stichting. De overige verloskundigen (8%) zijn werkzaam als waarnemster (freelancer).

Tabel 1: Verdeling van het aantal praktiserende verloskundigen naar functie¹, op 1 januari (1998-2008)

	1 ²		2		3		4		5		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1998	1.001	70,7			208	14,7	101	7,1	106	7,5	1.416	100,0
1999	1.050	69,3			226	14,9	125	8,3	114	7,5	1.515	100,0
2000	1.089	69,1			240	15,2	129	8,2	118	7,5	1.576	100,0
2001	1.148	70,6			249	15,3	130	8,0	100	6,1	1.627	100,0
2002	1.183	68,3			293	16,9	165	9,5	90	5,2	1.731	100,0
2003	1.146	62,8	62	3,4	322	17,6	151	8,3	144	7,9	1.825	100,0
2004	1.187	60,7	69	3,5	384	19,6	182	9,3	133	6,8	1.955	100,0
2005	1.240	59,6	66	3,2	441	21,2	171	8,2	162	7,8	2.080	100,0
2006	1.301	59,2	63	2,9	481	21,9	162	7,4	190	8,6	2.197	100,0
2007	1.358	59,2	68	3,0	515	22,5	170	7,4	182	7,9	2.293	100,0
2008	1.349	58,3	60	2,6	552	23,8	176	7,6	178	7,7	2.315	100,0

¹ Toelichting functies:

1 = eigen praktijk/maatschap

2 = in loondienst van gezondheidscentrum, STBN of vergelijkbare instelling/stichting

3 = klinisch werkzaam

4 = in loondienst van zelfstandig gevestigde verloskundige

5 = waarnemster

² 1998 t/m 2002: inclusief functie 2.

Vestiging en vertrek in de eerstelijnsverloskunde

In 2007 hebben 67 verloskundigen zich in een eigen praktijk of maatschap gevestigd. Daarnaast zijn er 8 in loondienst van een gezondheidscentrum, Stichting Thuisbevalling Nederland (STBN) of een vergelijkbare instelling/ stichting begonnen.

Naast de 75 verloskundigen die zich hebben gevestigd, hebben 92 verloskundigen in 2007 de praktijk neergelegd. Per saldo is in 2007 het aantal verloskundigen, werkzaam in een eigen praktijk of maatschap óf in loondienst van een gezondheidscentrum, Stichting Thuisbevalling Nederland of vergelijkbare instelling/stichting, met 17 afgenomen.

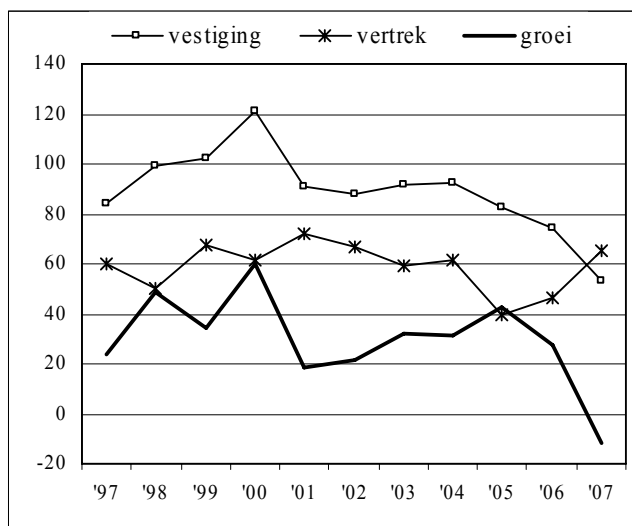
Tabel 2: Aantal nieuw gevestigde verloskundigen en het aantal verloskundigen dat de eerstelijnspraktijk heeft neergelegd (1997-2007) ¹

	Praktijk begonnen	Praktijk neergelegd	Saldo
1997	82	59	23
1998	99	50	49
1999	107	71	36
2000	132	67	65
2001	104	83	21
2002	104	79	25
2003	111	72	39
2004	116	77	39
2005	108	52	56
2006	101	63	38
2007	75	92	-17

¹ Dit betreft zowel verloskundigen met een eigen praktijk/maatschap als verloskundigen in loondienst van gezondheidscentrum, Stichting Thuisbevalling Nederland of vergelijkbare instelling/stichting.

In figuur 2 worden de vestigings- en vertrekcijfers over de periode 1997-2007 vergeleken. Daaruit blijkt dat het vestigingscijfer in 2007 verder is afgenomen. Het vertrekcijfer is gestegen. Wij zien dan ook dat het groeicijfer verder is afgenomen.

Figuur 2: Vestigings-, vertrek- en groeicijfers van zelfstandig gevestigde verloskundigen (1997-2007)

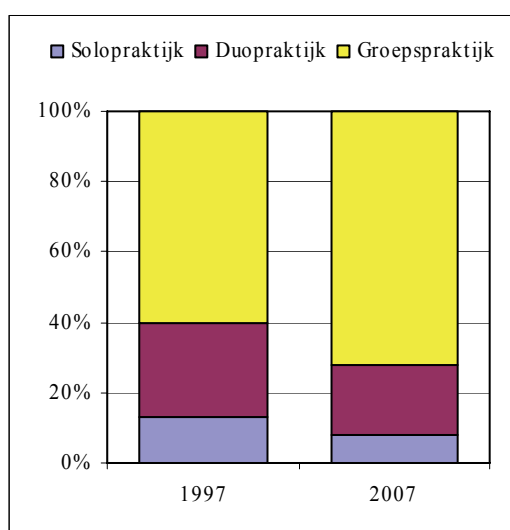


Praktijkvorm nieuw gevestigde verloskundigen

Van de 75 verloskundigen die zich in 2007 zelfstandig hebben gevestigd of in loondienst van een gezondheidscentrum, STBN of vergelijkbare instelling/stichting zijn gaan werken, is het grootste deel (72%) in een groepspraktijk gaan werken. In 1997 lag dat percentage lager (60%). Het aandeel verloskundigen dat in een solopraktijk is begonnen, is afgenomen van 13% in 1997 tot 8% in 2007. Het aandeel verloskundigen dat zich in een duopraktijk heeft gevestigd, is in dezelfde periode afgenomen van 27% tot 20%.

Van de verloskundigen die in 2007 in een groepspraktijk zijn gestart, blijkt 33% zich in een praktijk met drie en 26% zich in een praktijk met 4 verloskundigen te hebben gevestigd. Circa 41% is in een praktijk met vijf of meer verloskundigen begonnen.

Figuur 3: *Praktijkvorm van de verloskundigen¹ die zich in 1997 en 2007 hebben gevestigd*



¹ Op moment van vestiging.

Vertrekredenen

Uit tabel 3 blijkt dat van de 92 verloskundigen die in 2007 de eerstelijnspraktijk neergelegd hebben, 9% wegens ziekte is gestopt en dat om leeftijdsredenen en gezinsomstandigheden respectievelijk 22% en 10% niet meer als praktiserend verloskundige werkzaam is. Een groot deel (21%) heeft aangegeven dat het aanvaarden van een andere functie binnen de verloskunde de voornaamste reden is om met de eerstelijnspraktijk te stoppen. Van hen zijn 11 verloskundigen op 1 januari 2008 klinisch werkzaam, 2 verloskundigen werken in loondienst van een zelfstandig gevestigde verloskundige en 6 verloskundigen werken als waarnemer.

Tabel 3: *Vertrekredenen van verloskundigen die in 2007 de eerstelijnspraktijk hebben neergelegd*

	abs	%
Ziekte	8	8,7
Vertrek buitenland	5	5,4
Gezinsomstandigheden	9	9,8
Leeftijd	20	21,7
Andere functie als verloskundige	19	20,7
Overig	17	18,5
NVT/Onbekend	14	15,2
Totaal	92	100,0

Leeftijd

De beroepsgroep verloskundigen wordt gekenmerkt door een vrij jonge leeftijdsopbouw. Van de verloskundigen is 61% jonger dan 40 jaar en 7% 55 jaar of ouder (tabel 4).

Wordt er onderscheid gemaakt naar functie dan blijkt dat vooral waarnemers en verloskundigen die werkzaam zijn in loondienst van een zelfstandig gevestigde verloskundige een jonge leeftijdsopbouw kennen. Van hen is respectievelijk 86% en 74% jonger dan 40 jaar. Het aandeel 55-plussers is het hoogst onder verloskundigen die in loondienst van een gezondheidscentrum, STBN of een vergelijkbare instelling/stichting werkzaam zijn (17%).

Tabel 4: *Leeftijdsverdeling van praktiserende verloskundigen naar functie¹, op 1 januari 2008*

	1	2	3	4	5	Totaal ²	
	%	%	%	%	%	abs	%
<25	3,0	11,7	5,3	13,6	36,5	166	7,2
25-29	20,1	26,7	15,9	38,6	29,2	495	21,4
30-34	21,6	16,7	18,8	13,1	14,0	454	19,6
35-39	13,6	10,0	15,0	9,1	6,7	301	13,0
40-44	13,6	8,3	14,1	5,7	5,6	286	12,4
45-49	12,4	5,0	12,1	6,3	2,2	252	10,9
50-54	8,4	3,3	9,8	5,7	2,2	183	7,9
55-59	5,3	11,7	5,6	1,1	2,2	115	5,0
60-64	1,6	3,3	2,2	2,8	0,6	42	1,8
65-69	0,1	1,7	0,0	0,0	0,6	3	0,1
Onbekend	0,3	1,7	1,1	4,0	0,0	18	0,8
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	2.315	100,0

¹ Toelichting functies:

1 = eigen praktijk/maatschap

2 = in loondienst van gezondheidscentrum, STBN of vergelijkbare instelling/stichting

3 = klinisch werkzaam

4 = in loondienst van zelfstandig gevestigde verloskundige

5 = waarnemer

Praktijkvorm eerstelijnsverloskundigen

Het aandeel eerstelijnsverloskundigen dat in een solo-praktijk werkt, is tussen 1998 en 2008 afgenomen van 9% tot 5%

(tabel 5). Het aandeel dat in een groepspraktijk werkt, is daarentegen gestegen (van 64% in 1998 tot 83% begin 2008). Van de 1.321 verloskundigen die in een groepspraktijk werken, is 27% werkzaam in een praktijk met drie verloskundigen. Circa 32% werkt in een praktijk met vier verloskundigen en zo'n 41% is werkzaam in een praktijk met vijf of meer verloskundigen.

Het percentage verloskundigen in een duopraktijk is sinds 1998 vrijwel ieder jaar afgenomen. Op 1 januari 2008 werkt 12% van de eerstelijnsverloskundigen in een duopraktijk.

Tabel 5: Verdeling van het aantal eerstelijnsverloskundigen naar praktijkvorm, op 1 januari (1980-2008)

	Solo-praktijk		Duo-praktijk		Groeps-praktijk		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1980	391	67,6	136	23,5	51	8,8	578	100,0
1985	322	46,8	269	39,1	97	14,1	688	100,0
1990	235	27,6	326	38,3	291	34,2	852	100,0
1995	135	13,2	316	30,8	575	56,0	1.026	100,0
1998	101	9,2	298	27,0	704	63,8	1.103	100,0
1999	97	8,2	250	21,2	830	70,5	1.177	100,0
2000	88	7,2	243	19,9	889	72,9	1.220	100,0
2001	84	6,5	225	17,4	983	76,1	1.292	100,0
2002	71	5,2	209	15,4	1.073	79,3	1.353	100,0
2003	81	6,0	209	15,4	1.064	78,6	1.354	100,0
2004	73	5,0	183	12,6	1.194	82,3	1.450	100,0
2005	63	4,3	189	12,8	1.222	82,9	1.474	100,0
2006	70	4,6	174	11,4	1.282	84,0	1.526	100,0
2007	76	4,8	169	10,7	1.332	84,5	1.577	100,0
2008	77	4,9	187	11,8	1.321	83,3	1.585	100,0

Fulltime/parttime

Op 1 januari 2008 werkt 51% van de verloskundigen in deeltijd (tabel 6). Het zijn vooral de verloskundigen die in loondienst werkzaam zijn die een parttime baan hebben. Zo blijkt dat 85% van de verloskundigen in loondienst van een gezondheidscentrum, STBN, of vergelijkbare instelling/stichting en 76% van de verloskundigen in loondienst van ziekenhuis een parttime baan hebben. Van de verloskundigen met een eigen praktijk werkt 40% in deeltijd.

Tabel 6: Relatieve verdeling van de omvang van de gemiddelde werkweek (FTE) van verloskundigen¹ naar functie², op 1 januari 2008

Omvang werk- week in fte	1		2		3		4		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
< 0,20	8	0,7	1	2,6	5	1,2	3	2,3	17	1,0
0,20 - 0,40	47	4,3	1	2,6	19	4,7	11	8,5	78	4,7
0,40 - 0,60	74	6,8	2	5,1	70	17,2	14	10,8	160	9,6
0,60 - 0,80	142	13,0	8	20,5	124	30,5	23	17,7	297	17,8
0,80 - 1	164	15,1	21	53,8	90	22,2	24	18,5	299	18,0
1 (fulltime)	654	60,1	6	15,4	98	24,1	55	42,3	813	48,9
Totaal	1.089	100,0	39	100,0	406	100,0	130	100,0	1.664	100,0

¹ Voor zover bekend.

² Toelichting functies:

1 = eigen praktijk/maatschap

2 = in loondienst van gezondheidscentrum, STBN of vergelijkbare instelling/stichting

3 = klinisch werkzaam

4 = in loondienst van zelfstandig gevestigde verloskundige

Spreekuren en beschikbaarheidsdiensten

Uit tabel 7 blijkt dat de zelfstandig gevestigde verloskundigen gemiddeld 9,4 uur per week besteden aan spreekuren. Dit gemiddelde ligt voor de fulltimers wat hoger (10,2 uur) dan voor de parttimers (8,2 uur). Bij de qua omvang kleine groep verloskundigen in dienst van een gezondheidscentrum of stichting ligt het gemiddelde wat hoger. De verloskundigen in loondienst van het ziekenhuis scoren het laagst. Bijna 30% van deze groep geeft dan ook te kennen dat men geen spreekuur heeft.

Voor wat betreft de beschikbaarheidsdiensten geldt dat de zelfstandig gevestigden gemiddeld per week 59 uur

beschikbaar zijn. Daarbij geldt dat de fulltimers een hoger gemiddelde hebben (68 uur) dan de partimers (48 uur). Ook voor de beschikbaarheidsdiensten geldt dat de verloskundigen in loondienst van een ziekenhuis het laagst scoren: gemiddeld 17 uur voor de fulltimers en 10 uur voor de partimers.

Tabel 7: Gemiddeld aantal uren per week spreekuur en beschikbaarheidsdiensten van verloskundigen¹ naar functie², op 1 januari 2008

Functie ¹	gemiddeld aantal uren per week			gemiddeld aantal uren per week		
	spreekuur			beschikbaarheidsdiensten		
	fulltime	parttime	totaal	fulltime	parttime	totaal
1	10,2	8,2	9,4	67,6	47,7	59,1
2	13,3	10,6	11,0	46,4	46,8	46,7
3	5,7	4,0	4,4	16,9	9,7	11,2
4	9,9	7,6	8,5	59,1	39,6	47,2
totaal	9,7	6,8	8,5	61,1	33,7	46,4

¹ Voor zover bekend.

² Toelichting functies:

1 = eigen praktijk/maatschap

2 = in loondienst van gezondheidscentrum, STBN of vergelijkbare instelling/stichting

3 = klinisch werkzaam

4 = in loondienst van zelfstandig gevestigde verloskundige

Opleidingsplaats

Uitsplitsing naar functie en plaats van opleiding laat zien dat van de praktiserende verloskundigen die de opleiding hebben gevolgd in Rotterdam of Maastricht relatief gezien een groter deel in eigen praktijk of maatschap werkzaam is dan de verloskundigen die de opleiding elders hebben voltooid. Uit tabel 8 blijkt verder dat van alle op 1 januari 2008 praktiserende verloskundigen 19% in het buitenland is opgeleid. Tien jaar geleden was 13% van de praktiserende verloskundigen in het buitenland opgeleid.

Van de in het buitenland opgeleide verloskundigen is het merendeel werkzaam in eigen praktijk/maatschap of klinisch werkzaam (respectievelijk 46% en 41%).

Tabel 8: *Verdeling van het aantal praktiserende verloskundigen naar functie¹ en plaats van opleiding, op 1 januari 2008*

	1	2	3	4	5	Totaal	
	%	%	%	%	%	abs	%
Amsterdam	55,8	4,0	23,6	6,2	10,3	593	100,0
Rotterdam	66,3	2,3	16,7	8,5	6,2	612	100,0
Maastricht	63,6	1,3	19,5	6,9	8,7	610	100,0
Groningen	34,9	4,8	17,5	19,0	23,8	63	100,0
Buitenland ²	46,2	2,5	41,2	7,6	2,5	437	100,0
Totaal	58,3	2,6	23,8	7,6	7,7	2.315	100,0

¹ Toelichting functies:

1 = eigen praktijk/maatschap

2 = in loondienst van gezondheidscentrum, STBN of vergelijkbare instelling/stichting

3 = klinisch werkzaam

4 = in loondienst van zelfstandig gevestigde verloskundige

5 = waarneemster

² Gelijkstelling.

Aantal praktijken

Nederland telt op 1 januari 2008 in totaal 490 verloskundigenpraktijken (tabel 9). Bijna tweederde hiervan bestaat uit groepspraktijken. Dit aandeel neemt vrijwel ieder jaar toe; 10 jaar geleden bedroeg het aandeel groepspraktijken

bijvoorbeeld nog maar 44%. Het percentage solopraktijken laat juist een afname zien: van 23% in 1998 tot 16% in 2008.

Tabel 9: Verdeling van het aantal verloskundigenpraktijken naar praktijkvorm, op 1 januari (1980-2008)

	Solo- praktijk		Duo- praktijk		Groeps- praktijk		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1980	391	82,3	68	14,3	16	3,4	475	100,0
1985	322	65,7	137	28,0	31	6,3	490	100,0
1990	236	48,1	165	33,6	90	18,3	491	100,0
1995	141	29,9	163	34,5	168	35,6	472	100,0
1998	106	22,5	159	33,8	206	43,7	471	100,0
1999	99	21,7	128	28,0	230	50,3	457	100,0
2000	89	19,6	127	28,0	238	52,4	454	100,0
2001	85	18,6	116	25,4	256	56,0	457	100,0
2002	74	16,5	106	23,6	269	59,9	449	100,0
2003	83	18,5	105	23,4	260	58,0	448	100,0
2004	73	16,2	92	20,4	287	63,5	452	100,0
2005	63	14,0	95	21,1	293	65,0	451	100,0
2006	70	15,0	88	18,9	308	66,1	466	100,0
2007	76	15,7	85	17,6	323	66,7	484	100,0
2008	78	15,9	94	19,2	318	64,9	490	100,0

Lidmaatschap KNOV

Uit tabel 10 blijkt dat ongeveer 88% van alle praktiserende verloskundigen lid is van de Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV). In totaal gaat het om 2.041 verloskundigen. Vooral onder de verloskundigen in een eigen praktijk/maatschap bevinden zich relatief veel KNOV-leden; 98% van hen is lid. Onder klinisch werkzame verloskundigen bevinden zich relatief de minste leden; 61% heeft een KNOV-lidmaatschap.

Tabel 10: Verdeling van het aantal verloskundigen naar functie¹ en KNOV-lidmaatschap, op 1 januari 2008

Functie	Lid		Geen lid		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
1	1.317	97,6	32	2,4	1.349	100,0
2	51	85,0	9	15,0	60	100,0
3	339	61,4	213	38,6	552	100,0
4	162	92,0	14	8,0	176	100,0
5	172	96,6	6	3,4	178	100,0
Totaal	2.041	88,2	274	11,8	2.315	100,0

¹ Toelichting functies:

1 = eigen praktijk/maatschap

2 = in loondienst van gezondheidscentrum, STBN of vergelijkbare instelling/stichting

3 = klinisch werkzaam

4 = in loondienst van zelfstandig gevestigde verloskundige

5 = waarneemster

Vervolgopleidingen

Aan alle geënquêteerde verloskundigen is de vraag voorgelegd of men een vervolgopleiding binnen de verloskunde heeft gevolgd of dat men daarmee bezig is, en zo nee of men daartoe plannen heeft.

Uit tabel 11 kan worden afgeleid dat 17% van de 1.598 verloskundigen die deze vraag hebben beantwoord een vervolgopleiding binnen de verloskunde heeft afgerond. Bijna 8% zegt daar mee bezig te zijn en 16% heeft plannen in die richting. Het zijn vooral de verloskundigen in loondienst van

een ziekenhuis die een vervolgopleiding hebben gevolgd, daarmee bezig zijn of daartoe plannen hebben.

Tabel 11: Relatieve verdeling van het aantal verloskundigen dat een vervolgopleiding binnen de verloskunde heeft gevolgd, daarmee bezig is of daartoe al dan niet plannen heeft, naar type functie op 1 januari 2008¹

	1	2	3	4	Totaal	
					abs	%
Zelfstandig gevestigd	65%	13%	16%	6%	1.037	100%
Loondienst ghez, STBN	67%	14%	17%	3%	36	100%
Loondienst ziekenhuis	41%	22%	22%	14%	379	100%
Loondienst zelfstandige	59%	24%	9%	8%	111	100%
Waarneemster	57%	9%	20%	14%	35	100%
Totaal	59%	16%	17%	8%	1.598	100%

¹ Toelichting:

1 = Geen vervolgopleiding gevolgd en ook geen plannen

2 = Geen vervolgopleiding gevolgd maar wel plannen

3 = Wel vervolgopleiding gevolgd

4 = Bezig met vervolgopleiding

Van de groep die heeft aangegeven een vervolgopleiding te hebben gevolgd zegt 11% de Master of Science Verloskunde op het AMC te hebben gedaan, 15% de opleiding tot klinische verloskunde (UMC) en 1% de Masteropleiding Klinische verloskunde (HR&O). Het grootste deel van deze groep (72%) zegt een ander type vervolgopleiding te hebben gevolgd (tabel 12). Van de groep die plannen heeft om een vervolgopleiding te gaan volgen wil 6% de Master of Science Verloskunde op het AMC gaan volgen, 23% de opleiding tot klinische verloskunde (UMC) en 8% de Masteropleiding Klinische verloskunde (HR&O). Ook voor deze groep geldt dat verreweg het grootste deel een ander type vervolgopleiding wil gaan doen.

Tabel 12: Relatieve verdeling van het aantal verloskundigen dat een vervolgopleiding heeft gevolgd, dan wel daarmee bezig is, dan wel plannen daartoe heeft, naar type opleiding, op 1 januari 2008

	AMC	HR&O	UMC	Anders	Totaal
Heb plannen tot opleiding	6%	8%	23%	62%	100%
Heb opleiding gevolgd	11%	1%	15%	72%	100%
Bezig met opleiding	15%	15%	13%	58%	100%

Spreiding en dichtheid

Het aandeel verloskundigen met een eigen praktijk of maatschap is het grootst in Overijssel (72%) en Limburg (71%). In de provincie Zeeland treffen we relatief de meeste klinisch werkzamen aan (49%). Gelderland staat bovenaan wat betreft het aandeel verloskundigen dat in loondienst van een zelfstandig gevestigde verloskundige werkt (14%). Tot slot blijkt het aandeel verloskundigen dat in loondienst van een gezondheidscentrum, Stichting Thuisbevalling Nederland of vergelijkbare instelling/stichting werkzaam is, in Flevoland het hoogst te zijn: 42% (tabel 13).

Tabel 13: Verdeling van het aantal praktiserende verloskundigen naar provincie¹ en functie², op 1 januari 2008

	1	2	3	4	Totaal	
	%	%	%	%	abs	%
Groningen	48,1	18,5	29,6	3,7	54	100,0
Friesland	58,5	2,4	30,5	8,5	82	100,0
Drenthe	57,9	3,5	35,1	3,5	57	100,0
Overijssel	71,6	0,0	22,3	6,1	148	100,0
Flevoland	35,1	42,1	14,0	8,8	57	100,0
Gelderland	64,1	0,0	22,0	13,9	273	100,0
Utrecht	62,7	2,2	29,7	5,4	185	100,0
N-Holland	58,9	1,9	28,8	10,4	375	100,0
Z-Holland	69,0	2,6	19,6	8,8	419	100,0
Zeeland	45,7	0,0	48,6	5,7	35	100,0
N-Brabant	63,7	0,0	29,8	6,5	336	100,0
Limburg	71,2	0,0	24,6	4,2	118	100,0

¹ Per provincie wordt het aantal verloskundigen vermeld dat daar werkzaam is. Indien een verloskundige in meer dan één provincie werkt, dan telt hij/zij voor alle betreffende provincies mee.

² Toelichting functies:

1 = eigen praktijk/maatschap

2 = in loondienst van gezondheidscentrum, STBN of vergelijkbare instelling/stichting

3 = klinisch werkzaam

4 = in loondienst van zelfstandig gevestigde verloskundige

Eerstelijnsverloskundigen naar praktijkvorm en provincie
 In Limburg (16%) werken relatief veel eerstelijnsverloskundigen in een solopraktijk. De provincies Zeeland, Friesland en Limburg kennen het grootste aandeel verloskundigen in een duopraktijk. In de provincies Groningen, Overijssel en Utrecht werkt 90% of meer van de verloskundigen in een groepspraktijk (tabel 14).

Tabel 14: Relatieve verdeling van het aantal eerstelijnsverloskundigen¹ naar provincie en praktijkvorm, op 1 januari 2008

	solo-	duo-	groeps-	Totaal	
	praktijk	praktijk	praktijk	abs	%
	%	%	%		
Groningen	5,3	5,3	89,5	38	100,0
Friesland	10,5	28,1	61,4	57	100,0
Drenthe	2,7	16,2	81,1	37	100,0
Overijssel	2,6	5,2	92,2	115	100,0
Flevoland	0,0	12,2	87,8	49	100,0
Gelderland	2,3	12,2	85,4	213	100,0
Utrecht	2,3	6,2	91,5	130	100,0
N-Holland	6,0	9,0	85,1	268	100,0
Z-Holland	5,0	8,8	86,1	339	100,0
Zeeland	5,6	33,3	61,1	18	100,0
N-Brabant	3,4	16,1	80,5	236	100,0
Limburg	15,6	22,2	62,2	90	100,0

¹ Exclusief waarneemsters.

Verloskundigendichtheid

Op 1 januari 2008 telt Nederland 1.639 vrouwen in de vruchtbare leeftijd (15 t/m 39 jaar) per eerstelijnsverloskundige (tabel 15). Tien jaar geleden lag dat aantal fors hoger; toen bedroeg de verloskundigendichtheid 2.831.

Maken we onderscheid naar provincie, dan blijkt dat de verloskundigendichtheid in de provincies Flevoland (1.350) en Gelderland (1.439) het hoogst is. Zeeland kent met 2.949 vrouwen in de vruchtbare leeftijd per eerstelijnsverloskundige veruit de laagste verloskundigendichtheid. In Zeeland zijn echter relatief veel verloskun-

digen klinisch werkzaam. Ook in Groningen is de dichtheid laag (2.526).

Tabel 15: Verhouding tussen het aantal vrouwen in de vruchtbare leeftijd (15-39 jaar) en het aantal eerstelijnsverloskundigen per provincie¹, op 1 januari 2008

	Aantal vrouwen in de vruchtbare leeftijd	Aantal eerstelijns verloskundigen	Verloskundigen-dichtheid
Groningen	95.987	38	2.526
Friesland	95.198	57	1.670
Drenthe	67.346	37	1.820
Overijssel	175.503	115	1.526
Flevoland	66.170	49	1.350
Gelderland	306.540	213	1.439
Utrecht	211.654	130	1.628
Noord-Holland	433.682	268	1.618
Zuid-Holland	574.168	339	1.694
Zeeland	53.074	18	2.949
Noord-Brabant	368.115	236	1.560
Limburg	158.485	90	1.761
Nederland (totaal)	2.605.922	1.590	1.639

¹ Per provincie wordt het aantal eerstelijnsverloskundigen (m.u.v. waarnemers) vermeld dat daar werkzaam is. Indien een verloskundige in meer dan één regio werkt, dan telt hij/zij voor alle betreffende provincies mee. Hierdoor kan het aantal dat genoemd wordt achter Nederland afwijken van het aantal dat in tabel 1 wordt genoemd.

Bron: CBS (aantal vrouwen in de vruchtbare leeftijd), NIVEL.

Binnen niet-stedelijke gemeenten is het door de geringe bevolkingsdichtheid en de oudere leeftijdsopbouw van de bevolking, voor een verloskundige moeilijk een rendabele praktijk op te bouwen. Dit zien we dan ook terug aan de lagere verloskundigendichtheid in de niet-stedelijke gemeenten; 2.291 vrouwen in de vruchtbare leeftijd per eerstelijnsverloskundige (tabel 16). Naast de niet-stedelijke gemeenten worden ook de zeer sterk stedelijke gemeenten gekenmerkt door een lage verloskundigendichtheid (1.923). De hoogste dichtheid komt voor in de matig stedelijke gemeenten. Daar is de verhouding één verloskundige per 1.354 vrouwen in de leeftijd van 15-39 jaar.

Tabel 16: Verhouding tussen het aantal vrouwen in de vruchtbare leeftijd (15-39 jaar) en het aantal eerstelijnsverloskundigen¹ naar stedelijkheid², op 1 januari 2008

Stedelijkheid van de gemeente	Aantal vrouwen in vruchtbare leeftijd	Aantal eerstelijns verloskundigen	Verloskundigendichtheid
Zeer sterk stedelijk	576.856	300	1.923
Sterk stedelijk	775.009	491	1.578
Matig stedelijk	488.669	361	1.354
Weinig stedelijk	492.747	319	1.545
Niet-stedelijk	272.641	119	2.291

¹ Per type stedelijkheid wordt het aantal eerstelijnsverloskundigen (m.u.v. waarneemsters) vermeld dat daar werkzaam is. Indien een verloskundige in meer dan één gemeente werkt en deze gemeenten hebben een verschillende stedelijkheidsgraad, dan telt de verloskundige voor alle betreffende typen mee.

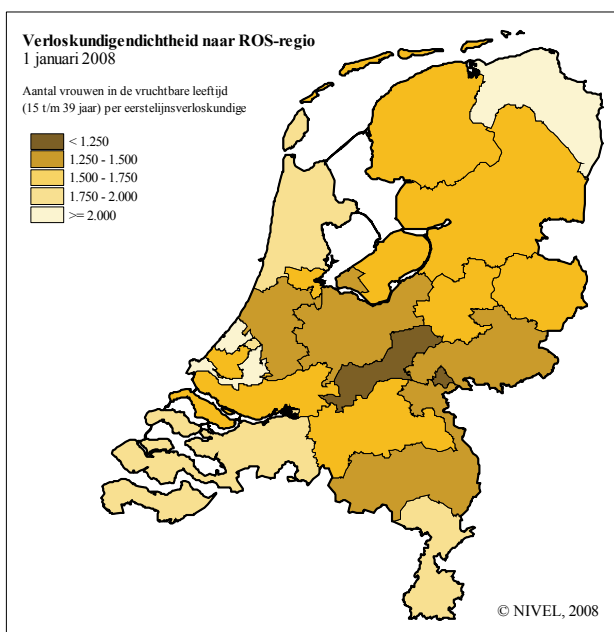
² Zie voor nadere toelichting het onderdeel 'Begrippen'.

Bron: CBS (aantal vrouwen in de vruchtbare leeftijd), NIVEL.

Figuur 4 illustreert nog eens de variatie in verloskundigendichtheid in Nederland, nu per ROS-regio (regio's in het kader van de regionale ondersteuningsstructuur). Hierbij dient opgemerkt te worden dat geen rekening gehouden is met het werkgebied van de verloskundige. Uitgangspunt is het praktijkadres van de verloskundige.

Uit de figuur kan worden afgeleid dat de hoogste dichtheden in de Gelderse Vallei en Rivierenland voorkomen.

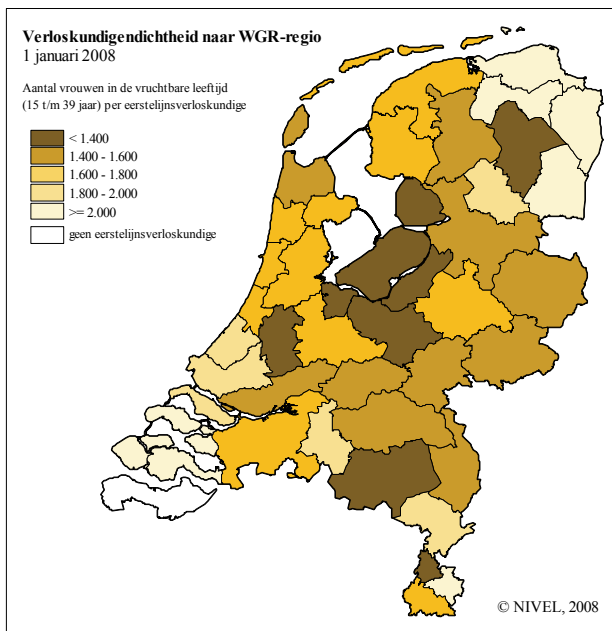
Figuur 4: Verloskundigendichtheid (aantal vrouwen in de leeftijd van 15 tot en met 39 jaar per eerstelijnsverloskundige) naar ROS-regio¹, op 1 januari 2008



¹ Regio's in het kader van de regionale ondersteuningsstructuur.

Om de regionale verschillen gedetailleerder in beeld te brengen, is in figuur 5 de dichtheid tevens per WGR-regio in kaart gebracht.

Figuur 5: Verloskundigendichtheid (aantal vrouwen in de leeftijd van 15 tot en met 39 jaar per eerstelijnsverloskundige) naar WGR-regio¹, op 1 januari 2008



¹ Regio's in het kader van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

3. AFGESTUDEERDE VERLOSKUNDIGEN

Aantal

In 2007 hebben 149 verloskundigen de Nederlandse opleiding voltooid. Daarnaast hebben 19 verloskundigen een gelijkstelling gekregen (tabel 17).

Tabel 17: Verdeling van de afgestudeerden naar jaar van voltooiing van de opleiding (of gelijkstelling) en plaats van opleiding (1997-2007)

Plaats van opleiding	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07
Amsterdam	26	34	28	28	35	32	35	37	46	51	53
Rotterdam	28	33	37	34	33	27	35	43	49	43	34
Maastricht	22	31	37	40	40	40	28	37	41	44	42
Groningen									31	27	20
<i>Sub-totaal</i>	<i>76</i>	<i>98</i>	<i>102</i>	<i>102</i>	<i>108</i>	<i>99</i>	<i>98</i>	<i>117</i>	<i>167</i>	<i>165</i>	<i>149</i>
Buitenland ¹	26	27	27	45	41	54	42	47	45	25	19
Totaal	102	125	129	147	149	153	140	164	212	190	168

¹ Gelijkstelling.

Werkzaamheden

Sinds 1988 zijn 2.438 verloskundigen afgestudeerd of hebben een gelijkstelling gekregen. Van hen is circa 76% op 1 januari 2008 als praktiserend verloskundige werkzaam (tabel 18). Circa 44% is werkzaam in een eigen praktijk of maatschap, 17% is klinisch werkzaam, 6% werkt in loondienst van een zelfstandig gevestigde verloskundige en 7% heeft een functie als waarnemster. Tot slot heeft 2% een dienstverband bij een gezondheidscentrum, Stichting Thuisbevalling Nederland of vergelijkbare instelling/stichting.

Tabel 18: Absolute en relatieve verdeling van de sinds 1988 afgestudeerde verloskundigen naar functie, op 1 januari 2008

	abs	%
-Eigen praktijk/maatschap	1.065	43,7
-In loondienst van gezondheidscentrum, Stichting Thuisbevalling Nederland, of vergelijkbare instelling/stichting	48	2,0
-Klinisch werkzaam	423	17,4
-In loondienst van zelfstandig gevestigde verloskundige	156	6,4
-Waarnemster	166	6,8
-Nog niet/niet meer werkzaam	580	23,8
Totaal	2.438	100,0

Van de verloskundigen die in 2007 zijn afgestudeerd of een gelijkstelling hebben gekregen, is 71% op 1 januari 2008 als praktiserend verloskundige werkzaam (tabel 19).

Zo'n 9% werkt in een eigen praktijk of maatschap en 10% is klinisch werkzaam. Uit de tabel valt verder op te maken dat 10% in loondienst van een zelfstandig gevestigde verloskundige werkt en 41% waarnemster is. De overige 2% werkt in loondienst van een gezondheidscentrum, Stichting Thuisbevalling Nederland of een vergelijkbare instelling/stichting.

Tabel 19: Relatieve verdeling van werkzaamheden' van afgestudeerde verloskundigen (of gelijkstelling) vanaf 1988, op 1 januari 2008 naar jaar van voltooiing van de opleiding

	0		1		2		3		4		5		Totaal			
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%		
1988	37	52,1	23	32,4	0	0,0	11	15,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	71	100,0
1989	32	42,1	26	34,2	1	1,3	14	18,4	1	1,3	2	2,6	2	2,6	76	100,0
1990	39	41,5	39	41,5	1	1,1	13	13,8	2	2,1	0	0,0	0	0,0	94	100,0
1991	35	43,2	34	42,0	1	1,2	10	12,3	1	1,2	0	0,0	0	0,0	81	100,0
1992	29	34,9	35	42,2	1	1,2	16	19,3	0	0,0	2	2,4	2	2,4	83	100,0
1993	28	30,4	42	45,7	0	0,0	19	20,7	1	1,1	2	2,2	2	2,2	92	100,0
1994	26	27,1	45	46,9	1	1,0	20	20,8	3	3,1	1	1,0	1	1,0	96	100,0
1995	33	25,4	67	51,5	2	1,5	21	16,2	5	3,8	2	1,5	2	1,5	130	100,0
1996	14	38,9	13	36,1	2	5,6	7	19,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	36	100,0
1997	24	23,5	55	53,9	1	1,0	19	18,6	1	1,0	2	2,0	2	2,0	102	100,0
1998	14	11,2	84	67,2	1	0,8	23	18,4	2	1,6	1	0,8	1	0,8	125	100,0
1999	21	16,3	77	59,7	1	0,8	22	17,1	7	5,4	1	0,8	1	0,8	129	100,0

Vervolg tabel 19

	0		1		2		3		4		5		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
2000	30	20,4	80	54,4	6	4,1	20	13,6	7	4,8	4	2,7	147	100,0
2001	29	19,5	87	58,4	1	0,7	23	15,4	9	6,0	0	0,0	149	100,0
2002	32	20,9	74	48,4	1	0,7	37	24,2	7	4,6	2	1,3	153	100,0
2003	13	9,3	73	52,1	4	2,9	36	25,7	9	6,4	5	3,6	140	100,0
2004	25	15,2	77	47,0	3	1,8	28	17,1	22	13,4	9	5,5	164	100,0
2005	35	16,5	71	33,5	9	4,2	41	19,3	34	16,0	22	10,4	212	100,0
2006	36	18,9	48	25,3	8	4,2	27	14,2	29	15,3	42	22,1	190	100,0
2007	48	28,6	15	8,9	4	2,4	16	9,5	16	9,5	69	41,1	168	100,0
totaal	580	23,8	1.065	43,7	48	2,0	423	17,4	156	6,4	166	6,8	2.438	100,0

¹ Toelichting werkzaamheden:

0 = nog niet/niet meer werkzaam.

1 = eigen praktijk/maatschap.

2 = in loondienst van gezondheidscentrum, Stichting Thuisbevalling Nederland, of vergelijkbare instelling/stichting.

3 = klinisch werkzaam.

4 = in loondienst van een zelfstandig gevestigde verloskundige.

5 = waarneemster.

Zoekgedrag afgestudeerde verloskundigen

In dit deel van de brochure is informatie opgenomen over de arbeidsmarktsituatie van (sinds 1988) afgestudeerde verloskundigen die na hun opleiding nog niet als praktiserend verloskundige werkzaam zijn geweest (en daartoe de plannen niet hebben opgegeven) of alleen als waarneemster gewerkt hebben.

Aantal op zoek

Op 1 januari 2008 zijn er in totaal 175 verloskundigen die na hun opleiding niet als praktiserend verloskundige werkzaam zijn geweest of alleen als waarneemster gewerkt hebben (tabel 20). Circa 62% van hen is op zoek naar een (andere) functie binnen de verloskunde of heeft plannen daartoe.

Tabel 20: Zoeksituatie afgestudeerde verloskundigen, op 1 januari 2008

	Op zoek		Niet op zoek ¹		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Waarneemster	94	66,2	48	33,8	142	100,0
Niet-praktiserend ²	15	45,5	18	54,5	33	100,0
Totaal	109	62,3	66	37,7	175	100,0

¹ Zowel aspirant verloskundigen, als verloskundigen met een andere functie binnen de verloskunde (bijv. beleid, echografist).

Van de 109 verloskundigen die op de peildatum op zoek zijn naar een (andere) functie binnen de verloskunde of daartoe plannen hebben, is de meerderheid (86%) op 1 januari 2008 als waarneemster werkzaam en heeft 14% op dat moment geen baan als praktiserend verloskundige.

Gewenste functie

Van de afgestudeerde verloskundigen die op 1 januari 2008 op zoek zijn naar een (andere) functie binnen de verloskunde of daartoe plannen hebben, is driekwart op zoek naar een eigen praktijk of maatschap. Zo'n 7% ambieert een loondienstverband bij een zelfstandig gevestigde verloskundige en 6% wil als waarneemster (blijven) werken. De overige verloskundigen hebben geen voorkeur (tabel 21).

Tabel 21: *Gewenste functie van afgestudeerde verloskundigen die op 1 januari 2008 op zoek zijn naar een (andere) functie binnen de verloskunde of plannen daartoe hebben*

	Niet- praktiserend		Waar- neemster		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Gewenste functie:						
-Eigen praktijk/ maatschap	7	46,7	75	79,8	82	75,2
-Loondienst gzc, STBN, etc.	1	6,7	1	1,1	2	1,8
-Klinisch werkzaam	0	0,0	1	1,1	1	0,9
-Loondienst zelfst. gevest. verloskundige	1	6,7	7	7,4	8	7,3
-Waarneemster	2	13,3	5	5,3	7	6,4
-Anders	0	0,0	2	2,1	2	1,8
-Geen voorkeur	4	26,7	2	2,1	6	5,5
-Onbekend	0	0,0	1	1,1	1	0,9
Totaal	15	100,0	94	100,0	109	100,0

Gewenste praktijkvorm

Van de 84 verloskundigen die op de peildatum naar een zelfstandige vestiging op zoek zijn of plannen daartoe hebben, hebben de meesten (60) een voorkeur voor een groepspraktijk. De overige verloskundigen hebben een voorkeur voor een duopraktijk (12) of geen voorkeur (8).

Van vier verloskundigen is niet bekend naar welke praktijkvorm de voorkeur uitgaat. Geen enkele verloskundige die op zoek is naar een zelfstandige vestiging of plannen daartoe heeft, spreekt wenst een solopraktijk.

Fulltime of parttime

Van alle verloskundigen die op de peildatum op zoek zijn naar een (andere) functie binnen de verloskunde of plannen daartoe hebben, is 61% op zoek naar een fulltime baan.

Circa 29% wil een parttime baan en 10% heeft geen voorkeur of de vraag niet ingevuld.

Gewenste vestigingslocatie

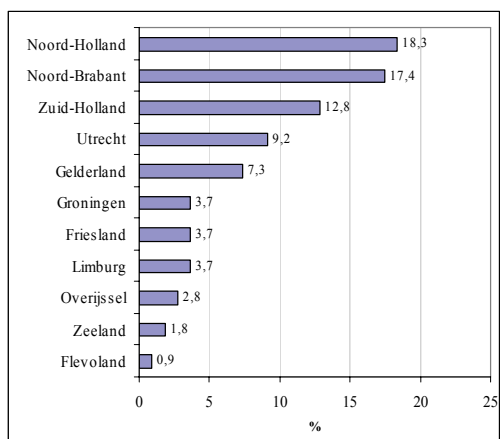
Wat de voorkeur voor het werken op het platteland of in de steden betreft, blijkt dat 22% naar een functie in de middelgrote steden zoekt en 17% het liefst in een van de grote steden van ons land aan de slag wil gaan. Circa 24% heeft geen voorkeur of heeft de vraag niet ingevuld (tabel 22).

Tabel 22: Gewenste urbanisatiegraad van afgestudeerde verloskundigen, op 1 januari 2008

	abs	%
-Platteland	6	5,7
-Verstedelijkt platteland	17	16,0
-Kleine steden	17	16,0
-Middelgrote steden	23	21,7
-Grote steden	18	17,0
-Onbekend/geen voorkeur	25	23,6
Totaal	106	100,0

Van alle provincies genieten de provincies Noord-Holland, Noord-Brabant en Zuid-Holland de meeste voorkeur (figuur 6). De provincies Flevoland, Zeeland, Overijssel en Limburg, Friesland, Groningen en Drenthe blijken het minst aantrekkelijk te zijn voor afgestudeerde verloskundigen die op zoek zijn naar een (andere) functie binnen de verloskunde of plannen daartoe hebben. Circa 18% zegt geen voorkeur te hebben.

Figuur 6: Gewenste provincie¹ van praktijkzoekende verloskundigen, op 1 januari 2008



¹ Circa 18% van de praktijkzoekende verloskundigen heeft geen voorkeur uitgesproken of van hen is geen voorkeur bekend. Drenthe wordt door geen van de verloskundigen genoemd.

4. SAMENVATTING

Onderstaande cijfers hebben (tenzij anders vermeld) betrekking op 1 januari 2008:

- Nederland telt 2.315 werkzame verloskundigen (incl. waarneemsters). Van hen is 2% man.
- De meerderheid (58%) van de verloskundigen werkt in een eigen praktijk/maatschap. Ca. 24% werkt klinisch.
- In 2007 hebben 67 verloskundigen zich in een eigen praktijk/maatschap gevestigd en 8 zijn er in loondienst van een gezondheidscentra, STBN of een vergelijkbare instelling/stichting gaan werken; 92 verloskundigen hebben de praktijk neergelegd. Per saldo is het aantal zelfstandig gevestigde verloskundigen in 2007 met 17 afgenomen.
- Van degenen die zich in 2007 vestigden, is 72% begonnen in een groepspraktijk.
- Van de verloskundigen is 61% jonger dan 40 jaar en 7% 55 jaar of ouder.
- Van de eerstelijnsverloskundigen werkt 5% in een solo- en 12% in een duopraktijk. Van de verloskundigen die in een groepspraktijk werken (83%), is 27% in een praktijk met drie, 32% in een praktijk met vier en 41% in een praktijk met vijf of meer verloskundigen werkzaam.
- Van de verloskundigen werkt 51% parttime. Per week besteden verloskundigen ca. 8,5 uur aan spreekuren en 46,4 uur aan beschikbaarheidsdiensten.
- Nederland telt 490 verloskundigenpraktijken. Hiervan is 16% een solo-, 19% een duo- en 65% een groepspraktijk.
- Het aantal vrouwen in de leeftijd van 15 t/m 39 jaar per eerstelijnsverloskundige bedraagt 1.639. De verloskundigendichtheid is het laagst in plattelandsgebieden (2.291) en in de provincies Zeeland (2.949) en Groningen (2.526).
- In 2007 hebben 149 verloskundigen hun opleiding voltooid en hebben er 19 een gelijkstelling gekregen.
- Van de in 2007 afgestudeerden werkt 71% als verloskundige; 9% is werkzaam in een eigen praktijk/maatschap.
- Er zijn 109 afgestudeerde verloskundigen op zoek naar een (andere) baan binnen de verloskunde. Van hen wil 75% zich zelfstandig vestigen; 6% wil als waarneemster werken.

5. BEGRIPPEN

Verloskundige - Medicus die op grond van de wet of regelgeving de bevoegdheid is verleend, de verloskunde als verloskundige uit te oefenen.

Afgestudeerde verloskundige - Een verloskundige die de verloskundige opleiding (sinds 1986) heeft gevolgd en nog niet werkzaam is als verloskundige (en daartoe de plannen niet heeft opgegeven) óf alleen als waarneemster gewerkt heeft.

Gelijkstelling - Bevoegdheid, verleend aan een in het buitenland opgeleide verloskundige, om in Nederland de verloskunde uit te oefenen.

Zelfstandig gevestigde verloskundige - Verloskundige die een overeenkomst heeft met het ziekenfonds en alleen of in een maatschap een praktijk uitoefent. Verloskundigen die in een gezondheidscentrum werkzaam zijn, of voor Stichting Thuisbevalling Nederland of een vergelijkbare instelling/stichting werken, worden eveneens hiertoe gerekend.

Klinisch werkzame verloskundige - Verloskundige in dienstverband van een ziekenhuis.

Verloskundige in loondienst van een zelfstandig gevestigde verloskundige - Verloskundige die op basis van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde of onbepaalde tijd bij (een maatschap van) (een) zelfstandig gevestigde verloskundige(n) werkzaam is.

Waarneemster - Verloskundige die op basis van een waarneemovereenkomst de opdracht tot waarneming van een (maatschap van) (een) zelfstandig gevestigde verloskundige(n) heeft waargenomen.

Solopraktijk - Praktijk van één eerstelijnsverloskundige.

Duopraktijk - Praktijk van twee eerstelijnsverloskundigen.

Groepspraktijk - Praktijk van drie of meer eerstelijnsverloskundigen.

Vrouwen in de vruchtbare leeftijd - Vrouwen in de leeftijd van 15 tot en met 39 jaar.

Omgevingsadressendichtheid - Typologie van gemeenten waarin de mate van stedelijkheid is weergegeven. Deze maatstaf is gedefinieerd als de gemiddelde adressendichtheid binnen een cirkel met een straal van 1 km. Met de maatstaf wordt beoogd de mate van concentratie van menselijke activiteiten weer te geven. De omgevingsadressendichtheid van een gemeente is gedefinieerd als het gemiddelde van de omgevingsadressendichtheid van alle afzonderlijke adressen binnen de gemeente. Hierbij worden de volgende vijf categorieën onderscheiden (CBS):

Niet-stedelijke gemeenten:

Gemeenten met een omgevingsadressendichtheid van minder dan 500 adressen per km² (bijv. Lopik en Wieringen);

Weinig stedelijke gemeenten:

Gemeenten met een omgevingsadressendichtheid van 500 tot 1.000 adressen per km² (bijv. Rozendaal en Stadskanaal);

Matig stedelijke gemeenten:

Gemeenten met een omgevingsadressendichtheid van 1.000 tot 1.500 adressen per km² (bijv. Ede en Lelystad);

Sterk stedelijke gemeenten:

Gemeenten met een omgevingsadressendichtheid van 1.500 tot 2.500 adressen per km² (bijv. Apeldoorn en Gouda);

Zeer sterk stedelijke gemeenten:

Gemeenten met een omgevingsadressendichtheid van 2.500 adressen of meer per km² (bijv. Amsterdam en Delft).